

Seat No. : _____

TE-113

M.A. Sem.-II

May-2013

Gujarati

411-EB : ગુજરાતી સાહિત્યક પત્રકારત્વ

Time : 3 Hours

[Max. Marks : 70]

- સૂચના :** (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વનાં સ્વરૂપની ચર્ચા કરી તેના કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રયોગન વિશે તુલનાત્મક અભ્યાસ રજૂ કરો. ૧૪

અથવા

માધ્યમ અને સમૂહ માધ્યમની વિભાવના સમજાવી તેની લાક્ષણિકતાઓ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

૨. સુધારક યુગના પત્રકારત્વ વિશે વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪

અથવા

પંડિત યુગના સાહિત્યક પત્રકારત્વમાં ‘પ્રિયંવદા’ અને ‘જ્ઞાનસુધા’ જેવા સામયિકોના પ્રદાનની ચર્ચા કરો.

૩. ગાંધીયુગના સાહિત્યક પત્રકારત્વમાં ‘વીસમી સદી’ અને ‘કુમાર’ વિશે નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

નોંધ લખો. (બંને)

(૧) સંસ્કૃતિ

(૨) માનસી

૪. આધુનિક યુગના સાહિત્યક સામયિકો વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

નોંધ લખો. (બંને)

(૧) પરબ

(૨) ગદ્યપર્વ

૫. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો :

૧૪

- (૧) નીચેના પૈકી કયું માધ્યમ એ લોકમાધ્યમ નથી ?
(૧) ભવાઈ (૨) સમાચાર પત્રો (૩) મેળાઓ (૪) ઉત્સવો
- (૨) ‘મુમબઈના સમાચાર’ સૌ પ્રથમ ગુજરાતી અખબાર કઈ સાલમાં પ્રકાશિત થયું ?
- (૩) વિશ્વના કયા દેશમાં સૌથી પ્રથમ મુદ્રણકળાનો પ્રયોગ શરૂ કરવામાં આવો ?
- (૪) નીચેના પૈકી કયું સામયિક દલિત સાહિત્ય વિષયક છે ?
(૧) સમીપે (૨) પરબ (૩) હયાતી (૪) પ્રત્યક્ષ
- (૫) નીચેના પૈકી કયા વિદ્વાને પત્રકારત્વને ‘ઉતાવળે સર્જાયેલું સાહિત્ય’ કહ્યું છે ?
(૧) કોલરિજ (૨) એલિપ્ટ (૩) મેઘાણી (૪) મેથ્યુ આર્નોલ્ડ
- (૬) ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી દ્વારા ૧૮૫૪માં કયા સામયિકનું પ્રકાશ કરવામાં આવ્યું ?
- (૭) સુધારક યુગના ‘ડાંડિયો’ સામયિકના તંત્રીનું નામ આપો.
- (૮) મહિલાલ દ્વિવેદીએ ૧૮૯૦માં ‘પ્રિયંવદા’ સામયિકને સમેટી બીજું કયું સામયિક શરૂ કર્યું ?
(૧) સુર્દર્શન (૨) જ્ઞાનસુધા (૩) માનશી (૪) પ્રસ્થાન
- (૯) રમણભાઈ નીલકંઠના સાહિત્યિક સામયિકનું નામ આપો.
- (૧૦) ‘વીસમી સદી’ નામનું સચિત્ર સામયિક શરૂ કરનાર કોણ હતા તે જણાવો.
- (૧૧) નીચેના પૈકી બચુભાઈ રાવતનું હસ્ત લેખિત પત્રનું નામ જણાવો.
(૧) જ્ઞાનાંજલિ (૨) કુમાર (૩) વીસમી સદી (૪) માનશી
- (૧૨) ‘પ્રસ્થાન’ સામયિકના સ્થાપક તંત્રીનું નામ જણાવો.
- (૧૩) ‘શબ્દ સૂચિ’ સામયિક કઈ સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવે છે ?
- (૧૪) ‘ગુજરાતી પ્રજા મહિને શાકભાજ પાછળ જેટલો ખર્ચ કરે છે તેટલો પુસ્તકો વસાવવા પાછળ કરતી નથી તે હકીકત છે.’ આ વિધાન કોણ બોલે છે ?
(૧) ઉમાશંકર જોશી (૨) મેઘાણી (૩) ક.મા. મુનશી (૪) ગાંધીજી